

Tomuto pokrmu říkáme Eucharistie, důkuvzdání. Nesmí na něm mít účast nikdo jiný než ten, kdo věří v pravdivost našeho učení, kdo byl omyt koupelí na odpuštění hříchů, koupelí znovuzrození, a kdo žije tak, jak nám to odkázal Kristus.

Nepřijímáme tu totiž obyčejný chléb a obyčejný nápoj; ale jak jsme byli poučeni, právě takovým způsobem, jakým byl náš Spasitel Ježíš Kristus skrze Boží slovo učiněn tělem, a měl tělo a krev pro

naši spásu, je Tělem a Krví vtěleného Ježíše také tento pokrm, nad nímž byla skrze jeho slovo pronesena modlitba důkuvzdání a z něhož se proměnou živí naše těla a naše krev.

Apoštolové totiž ve svých pamětech, které nám předali a které nazýváme evangelia, sdělili, že jim Ježíš dal následující příklad: Když vzal do rukou chléb a vzdal Bohu díky, řekl: *To konejte na mou památku; toto je mé Tělo*. A podob-

ně když vzal do rukou kalich a vzdal Bohu díky, řekl: *Toto je má krev*. A že to svěřil pouze jim.

A my už si to od té doby stále navzájem připomínáme. Přitom ti z nás, kteří mají nějaký majetek, přispívají všem potřebným; a jsme stále pospolu. A při všem, co obětujeme, velebíme Stvořitele veškerenstva skrze jeho Syna Ježíše Krista a skrze Ducha Svatého.

Z „Proní apologie“ od sv. Justina, mučedníka

Dvojí rozměr katolické univerzality

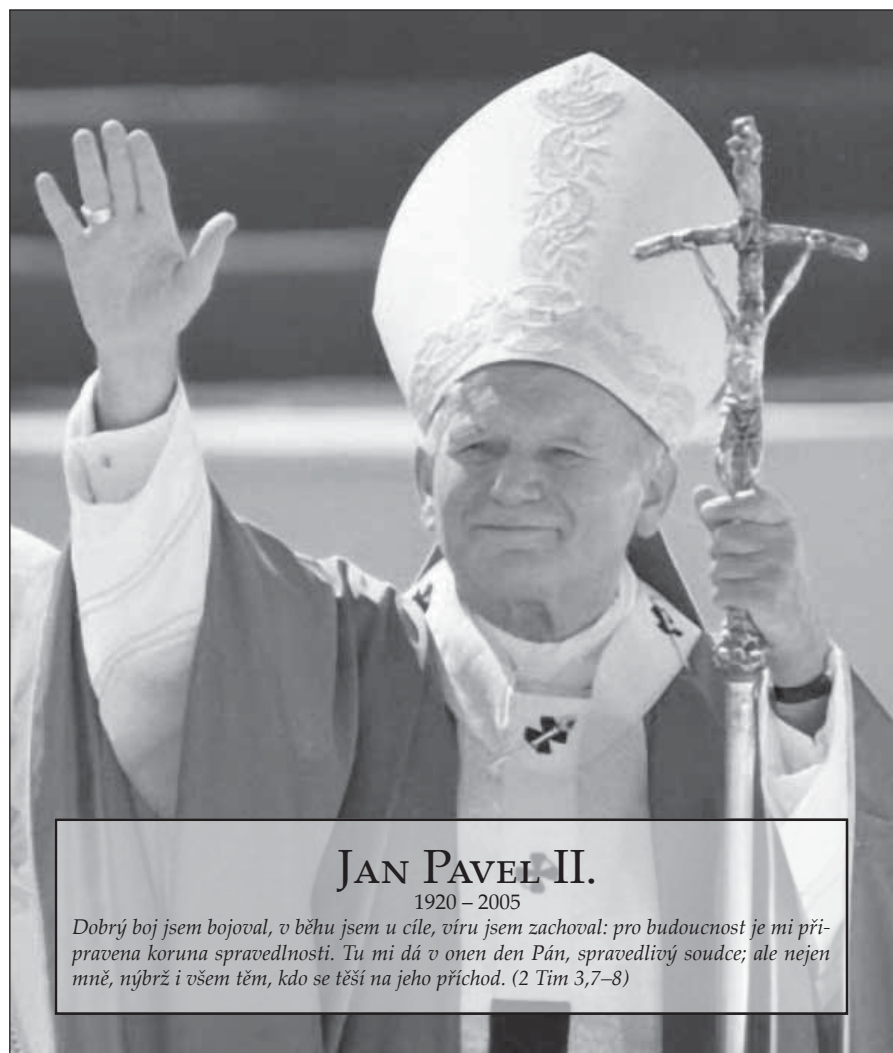
Papežův pohřeb by bylo možné charakterizovat řadou čísel. Lze mluvit o milionech poutníků, o dalších milionech lidí sledujících obří obrazovky ve městech a farnostech celého světa, o více než čtvrtmilionu účastníků na Svatopetrském náměstí. Lze vypočítávat hlavy států, ale i představitele náboženských společenství, na záběrech z výšky lze porovnávat černé ostrůvky státníků a jejich manželek v mantilách s bílým polem kněží. Každý takový záběr vypovídá něco o naší civilizaci, kterou tak zasáhla smrt jediného, nota bene starého muže.

To, co papežův pohřeb vypovídá o Církvi, lze rozčlenit do dvou poloh: horizontální a vertikální. Poloh, které se protly právě v Římě 8. dubna 2005. Obě vypovídají o Církvi v její obecnosti, katolicitě, univerzalitě.

Horizontální rozměr byl patrný obrovskou účastí jak na místě, tak všude po světě i v médiích (odhaduje se, že pohřeb sledovaly v televizi přes dvě miliardy lidí). Na pohřeb se sjeli a sletěli občané ze zemí všech světadílů. Sešli se tu představitelé křesťanských komunit i dalších světových náboženství — nikdo nebyl vyloučen.

Přímluvy po Krédu zazněly v jazycích Evropy, Afriky i Asie, dary přinesly dvojice v tradičních oblecích různých kultur — to vše sklenuto obloukem církevní latiny.

Ale byl tu ještě druhý, vertikální rozměr univerzality. Ztělesňovala ho obyčejná dřevěná rakev bez ozdob, jednoduchý kříž, který bychom našli v každé venkovské kapličky, a — o něco později — pohřeb do země, kudy prochází „veškeré tělo“.

JAN PAVEL II.

1920 – 2005

Dobrý boj jsem bojoval, v běhu jsem u cíle, viru jsem zachoval: pro budoucnost je mi připravena koruna spravedlnosti. Tu mi dá v onen den Pán, spravedlivý soudce; ale nejen mně, nýbrž i všem těm, kdo se těší na jeho příchod. (2 Tím 3,7–8)

Papež, který tak rozhodným způsobem ovlivnil tvář světa, muž, který může být — bez přehánění — nazván vítězem nad 20. stoletím, stoletím totalitních režimů, byl pohřbíván stejným obřadem jako kterýkoli obyčejný kato-

lík: jako vesnická stařenka, jako nemocné dítě, jako kdokoli z nás.

Kříž, jímž se protínají tyto dva rozměry, byl patrně tou nejmočnější výpovědí o Církvi, kterou poskytl papežův pohřeb.

Michaela Freiová

ZPRÁVY

Počet křesťanů v Číně narůstá

Týdeník *Newsweek* přinesl v květnu 2004 údaje o prudkém nárůstu počtu křesťanů v Číně. Z počtu 1,3 miliardy obyvatel je dnes 45 milionů křesťanů. Počet zahraničních misionářů je přitom zanedbatelný. Rozrůstají se jak oficiálně uznané církve (15 milionů protestantů a 6 milionů katolíků), tak podzemní spo-

lečenství, křesťanů přibývá jak ve městech, tak na venkově.

Úřady postupují tvrdě jak proti katolíkům věrným Vatikánu, tak proti evangelikálním skupinám; ty přesto vysílají misionáře do zahraničí, především do muslimských zemí.

Kathnet

Další věznění katolíků v Číně

V Číně byli uvězněni další dva biskupové, jeden kněz a jeden laik. 30. března byl v provincii Che-pej zatčen P. Thomas Čao Kche-siou, když se vracel z pohřbu; jeho další osud není znám. V téže oblasti byl 3. ledna zatčen biskup Philip Peter Čao Čen-tung a je zadržován. Na Květnou neděli byl zadržen biskup James Lin Si-li z Wen-čou; důvod jeho zatčení není znám. Ve Wen-čou byl také zadržen laický pastorační pracovník.

Celkový počet uvězněných biskupů je podle agentury *Asia News* 18, kněží 19. Představitelé biskupské konference USA předali přesný seznam čínskému vyslanectví. Ředitel *Asia News* P. Bernardo Cervellera uvedl, že věznění kněží a biskupové jsou podrobováni brainwashingu a nuceni ke vstupu do „Vlasteneckého sdružení“ kontrolovaného komunisty a směřujícího k vytvoření nezávislé čínské církve.

Zenit

Čínské portály nesmějí hovořit o papeži

Před papežovým pohřbem se na internetových portálech *Sina.com* a *Sohu.com* objevila řada materiálů o Janu Pavlu II. Od 6. dubna jsou taková sdělení zakázána. Podle

analytiků je za zákazem vláda, která se bojí náboženského oživení. Přesto byl v Číně o přenos papežova pohřbu velký zájem.

Asia News

Je třeba opět přispět postiženým v Indonésii

Charitní organizace sdružené v nadnárodní konfederaci *Caritas Internationalis* (CI) okamžitě reagovaly na poslední zemětřesení v oblasti severní Sumatry, které tuto oblast postihlo v pondělí 28. března.

Podle informací koordinátora pomoci CI Jonathana Evanse z americké charitní organizace CRS je na ostrově Nias minimálně 500 obětí a 20 tisíc osob ztratilo domov.

V hlavním městě Gunungsitole je vážně poškozeno mnoho domů a budov. V jedné z nich byl vážně zraněn i katolický kněz z diecéze Sibolga otec Henry Winkler, na kterého se ve spánku zřítíl dům, ve kterém pobýval.

Sdružení Česká katolická charita vyhlásilo v prosinci 2004 veřejnou sbírku na pomoc postiženým tsunami v Indonésii, v Indii a na Srí Lance na konto:

369-369369369/0800

(při platbě složenkou platí číslo účtu ve tvaru 3690369369369/0800), variabilní symboly: 1071 – Indická republika, 1151 – Indonésie, 1711 – Srí Lanka.

K 31. březnu 2005 zaslali dárci Charitě na pomoc postiženým tsunami celkem 58,9 milionu Kč.

Na pomoc pro Indonésii je možné přispět také prostřednictvím dárcovské SMS ve tvaru: DMS INDONESIA a odeslat ji lze na číslo 87777.

SČKCH

Úmluva o boji s prostitucí v ČR platí i nadále

Poslanecká sněmovna nepřijala vládní návrh na vypovězení mezinárodní úmluvy o boji proti obchodu s lidmi a prostitucí. Tato úmluva z roku 1950 neumožňuje při-

jmout zákon legalizující prostituci. Pokud by byla vypovězena, měl by návrh zákona na legalizaci prostituce volnou cestu.

PSP ČR

„Byl knězem až do konce“

Emocionální rozloučení s papežem přenášel rozhlas a televize do celého světa. Na místě byly miliony lidí. Papež spočíval v prosté rakvi ozdobené jen křížem a písmenem „M“ připomínajícím Pannu Marii. Na rakvi ležel evangeliář.

Obřady začaly už brzy ráno, kdy arcibiskup Piero Marini přečetl dokument o papežově životě a díle, *rogito*, a vložil jej do rakve.

Kardinál Ratzinger řekl v kázání, že papež vyburcoval lidi z letargie. „Byl knězem až do konce, protože obětoval svůj život Bohu za své stádo a za celou lidskou rodinu, obětoval se každodenní službě Církvě, zvláště v utrpení posledních měsíců. Tak se spojil s Kristem, dobrým pastýřem, milujícím své ovce.“

Když rakev odnášeli zpět do baziliky, davy provolávaly „*santo subito*“ – „rychle svatořečit“. Ve 14.20 byl papež pohřben v kryptě pod bazilikou. Spočívá jen několik metrů od hrobky svatého Petra, vedle Pavla VI. a před Janem Pavlem I.

Pohřbem začalo devítidenní období smutku, které skončí 16. dubna, dva dny před začátkem konkláve.

Zenit

Konkláve začne 18. dubna

V pondělí 18. dubna odpoledne začne konkláve, jež zvolí nového papeže. Ráno se bude ve vatikánské bazilice sloužit mše svatá *pro eligendo Papa*; po poledni se kardinálové odeberou do Sixtinské kaple.

Celkový počet kardinálů volitelů je 117, z toho 58 Evropanů, 21 z Latinské Ameriky, 14 ze Severní Ameriky, po 11 z Afriky a Asie, 2 z Oceánie.

VIS

Fatima nebude mezináboženským centrem

Prefekt Kongregace pro světcy kardinál José Saraiva Martins odmítl tvrzení, podle nichž má být svatyně ve Fatimě centrem mezináboženského dialogu s muslimy. Také rektor svatyně P. Luciano Guerra prohlásil, že budovaný kostel Nejsvětější Trojice nebude „ekumenickým kostelem“. „Fatima vždycky byla a zůstane katolickou mariánskou svatyní,“ zdůraznil kardinál Martins.

Zenit

ZPRÁVY

Modlit se celým tělem podle svatého Dominika

„Modlit se celým tělem znamená milovat celým srdcem,“ říká dominikánka sr. Catherine Aubin, autorka knihy na toto téma.

Francouzská řeholnice, která získala licenciát psychologie a doktorát teologie, právě publikovala v nakladatelství Cerf knihu *Prier avec son corps à la manière de saint Dominique (Modlit se tělem podle svatého Dominika)*.

Sr. Aubinová je profesorkou teologie svátostí a spirituální teologie na paapežském institutu *Regina Mundi*, institutu pro teologii zasvěceného života *Claretianum* a Univerzity svatého Tomáše Akvinského v Římě.

Agentuře *Zenit* poskytl sestra Aubinová rozhovor.

Co Vás inspirovalo, abyste napsala takovou knihu?

Žila jsem deset let v Paříži v ulici Saint-Denis, kde je komunita sester dominikánek. Setkávala jsem se tam s lidmi, kteří v úsilí najít vnitřní jednotu a pokoj praktikovali techniky a fyzická cvičení jako zen, transcendentální meditaci atp.

Ale já jsem jako mladá řeholnice objevovala dominikánskou spiritualitu a měla jsem autentické „náhlé osvětlení“ o devíti tělesných způsobech modlitby sv. Dominika. Tak jsem se rozhodla napsat knihu, jejímž poselstvím je sdělit těm, kdo praktikují zmíněné techniky: „V katolické tradici také máme pedagogiku modlitby tělem, pedagogiku, která by mohla být odpovědí na vaše hledání.“

Co rozumíte „modlitbou tělem“?

Když někdo miluje, jeho láska se navenek projevuje gesty, slovy, úsměvy. Totéž se stává při modlitbě. Živý Kristus je přede mnou, ve mně. Jak navenek projevím svou lásku k němu?

V mé knize vystupuje sv. Dominik jako učitel. Jeho modlitba byla tak fascinující, že jeho první bratři opsali to, co říkal a dělal, pomocí devíti *obrazů* nebo *podob*, v nichž se při modlitbě objevoval.

Každé chování těla odpovídá určitému spirituálnímu postoji a umožňuje, aby se ten postoj projevoval navenek. Gesta jsou vnějším projevem toho, co je skryté, a ukazují hnutí srdce. Například gesto sklonění odpovídá pokoře, klečení důvěře.

Můžete vysvětlit, co je těch devět způsobů modlitby?

První způsob modlitby je sklonit se. Svatý Dominik se pokořuje před oltářem,

na němž je živý Kristus na kříži se svým krvácejícím bokem, aby nám dal na srozuměnou, že nám předává svůj život. Vnitřním rozpoložením svatého Dominika je pokora srdce.

Druhý způsob je padnout na tvář. Svatý Dominik leží v prostraci na podlaze a pláče se zkroušeným srdcem, proniknut vědomím své hříšnosti.

Při třetím způsobu svatý Dominik klečí a bičuje se; jeho touhou je být jako trpící Kristus.

Podle čtvrtého způsobu dosud klečící sv. Dominik *vstává* a jeho duše je naplněna důvěrou v Boží slitování nad ním, nad jeho bratry a nad hříšníky.

Při těchto čtyřech způsobech modlitby je sv. Dominik svým tělem na zemi. Přicházíme ze země, je to místo našeho původu, místo našich omezení.

Čtyři odpovídající vnitřní rozpoložení — pokora, lítost a zkroušenost srdce, umrtvování, důvěra — jsou duchovní dispozice, které uznávají naši závislost a nadřazenost Boží.

Všechny čtyři první způsoby modlitby můžeme seskupit kolem jediného postoje — přijetí: přijetí našeho postavení tvora před Bohem, přijetí Boha jako stvořitele a spasitele a přijetí vlastních omezeností před tím, který je nekonečný.

Při pátém způsobu světec povstává a stojí, aniž se o cokoli opírá, *jako prorok nebo jako sám Ježíš.* Je to postoj vzkříšení, člověk stojí svým tělem i srdcem. Jeho paže a ruce naznačují, že naslouchá Slovu. Postupně utichá, aby naslouchal a nechal se vést Tím, jenž k němu promlouvá skrze Písmo.

Pak se *při šestém způsobu jeho paže majestátně rozpínají,* aby objaly a napodobily jeho Přitele, který dal za něho na kříži svůj život. Jeho gesto, kdy má paže v podobě kříže, znamená život, jež světec dává Kristu a jež sám přijímá. Gesto ukřížovaného a vzkříšeného, jež vede svatého Dominika, aby vrátil život mladému chlapci, který spadl s koně. (Narážka na zázrak ze světcova životopisu — pozn. překl.)

Při sedmém způsobu pokračuje v pohybu paží a odhodlaně je zvedá k nebi, s dlaněmi buď stisknutými nebo otevřenými, jako kdyby chtěl z nebe něco přijmout. Napětí celé jeho bytosti ukazuje touhu být s Tím, který je na nebesích i s námi každý den.

Jeho tělo, stejně jako jeho srdce, je svědectvím o jeho modlitbě, která je povznesená, která stoupá jako šíp. Zná Toho, k němuž se obrací, a ví, že jeho

modlitba dojde sluchu, jak to odpovídá Kristovu příslibu, že nám pošle Ducha svatého.

To je moment setkání s Bohem při rozmluvě tváří v tvář. I tyto tři způsoby modlitby jsou založeny na společném postoji — postoji setkání s Bohem, tváří v tvář, jako s přítelem.

Při osmém způsobu modlitby svatý Dominik sedí u stolu, čte a naslouchá, co mu Pán říká prostřednictvím svého Slova, a *při posledním způsobu* jej vidíme s jeho společníkem, *jak se vydává na stezky světa,* aby předával plody své kontemplace.

Svatý Dominik tak ilustruje Ježíšovo přátelství s jeho přáteli — přátelství, při němž se nejen najde čas společně posedět, ale také společně putovat na cestách. Tyto dva způsoby jsou uspořádány kolem motivu daru: Božího daru v jeho Slově a jeho životě, Božího daru, jenž nás vede, abychom dávali a odevzdávali se.

Těch devět způsobů modlitby je tedy rozděleno do tří stupňů: přijetí, setkání, dar. Pomáhají nám vstoupit na cestu spasení, vyléčit se z nedocnění sebe samých a naslouchat, co nám říká Pán: přijímám tě takového, jaký jsi; jsi můj přítel; buď plodný, přinášej ovoce.

Může tělesná modlitba vytvářet větší důvěrnost s Bohem?

To je stezka, kterou má kniha navrhuje, totiž začít na cestě niternosti, a tělo je v této pedagogice vzácným pomocníkem.

Uvědomujeme si, že biblická antropologie dává různým částem těla specifické a dynamické funkce, a to také symbolizuje záměry srdce. Například šíje může být místem, jež symbolizuje poctu, vážnost, ale také náklonnost nebo pokoru. Takto můžeme přecházet od „šíje těla“ k „šíji srdce“.

Zenit

Rozhovor přeložil Dr. Václav Frei.

KOMENTÁŘE

Jak umírá zbožný muž

Bůh dal papeži těžké umírání, ale s ním i sílu

Boží prozřetelnost se v životě člověka projevuje velmi různě; jedním z jejích projevů je i to, za jakých okolností je člověk povolán na věčnost.

Koho by nechalo na pochybách, že zemřít o první sobotě — spojené s mnoha přísliby — v předvečer neděle Božího Milosrdenství — také spojené s mnoha přísliby — je něco, co lze chápat jako Boží pohazení, vyznamenání, útěchu a také jako Boží svědectví o zemřelém.

Poslední listy Svatého Otce nemluví o ničem novém; mluví o obnově naší zbožnosti, naší úcty a lásky k Panně Marii a k Bohu, zvláště ke Kristu v tajemství Eucharistie.

Dokumenty, které vydaly různé kongregace z jeho pověření, vedou podobně k jistému očištění pohledu

na bohoslužbu, na úlohu faráře, na poslání biskupů, na pochopení a přijetí stáří a mnohé další.

To všechno můžeme brát jako duchovní závěť, kde se jistě nezmýlíme. Když totiž poroste naše láska k Bohu, poroste i naše znalost o něm, poroste také láska k Církvi a pochopení její disciplíny, a v tom poroste i naše jednota založená na pravdě Bohem zjevené a jeho Církví předávané.

Bůh rád projevuje svoji sílu v lidské slabosti a rád jedná nenápadně skrze druhotné příčiny. Na umírání papeže dost jasně ukázal, že i tento lidský nástroj — zkroušený nemocí a slabostí — je pro svoji věrnost a oddanost dost dobrý k tomu, aby s ním Bůh mohl pracovat až do samotné smrti, dokonce i po ní. Bůh dal pape-

ži těžké umírání, ale spolu s ním i sílu. Svěřil mu těžký kříž, ale i mnoho věrných Šimonů, kteří při něm stáli v nejtěžších okamžicích, aby pomohli alespoň modlitbou.

Po tom, co jsme viděli, jak umírá papež, se nemusíme bát bolestné smrti, leda smrti bez Boží blízkosti. A když budeme Bohu podobně věrně sloužit tam, kde nás postavil, on nám zase dopřeje, že nám nebude chybět modlitba a přímluva jak blízkých na zemi, tak nebešťanů.

A možná se dočkáme i tak milého Božího gesta, jako odejít na věčnost v den, který je pro nás krásný a milý, nad nějž se dá krásnější sotva nalézt.

P. Cyprián Suchánek OP

Autor je administrátorem římskokatolické farnosti Plzeň-Slovany.

Účet za aktivismus bývá vysoký

Veřejnost je unavena politikou

Aktivistická hnutí pravidelně naplňují stránky novin a obrazovky televizí. U nás jsou především známa jako bojovníci proti dálnicím a jaderné energetice. Tato hnutí úzce souvisejí s levicí, respektive jejími „pokrokovými“ směry. Ve 20. století patřili mezi aktivisty například komunisté, anarchisté, fašisté a různé radikální ekologické organizace.

Aktivistická hnutí považují tok času za pomalý. Věří, že vědí, co je možné a žádoucí urychlit, a co lidé doopravdy potřebují. Tím se liší od konzervativců, hledících na pokrok v lidském jednání se skepsí. A také od liberálů, oddaných spíše ústavnosti než rychlosti. A tak jsou metody aktivistů rozkročeny od roznášky letáků do škol po roznášky výbušnin do diskoték.

Aktivismus by bez demokracie umřel nebo alespoň krvácel. Jiné režimy taková hnutí pronásledují, bojí se jejich rozvrátit. Meziválečné Rakousko kancléře Dolfusse, zavile pronásledující rudé i hnědé bojovníky, je dobrým příkladem. Nebo Pino-

chetova Chile, v níž významnou část obětí režimu tvořili ozbrojení marxisté z cizích států.

V historii najdeme i aktivismus pro dobré cíle, například tlak na zrušení otroctví. Jiné cíle byly strašné: již zmíněný komunismus či nacismus. Další cíle byly sporné. Jihoafrický apartheid, na jehož zničení aktivisté pracovali několik dekád, byl nahrazen děsivou kriminalitou a úpadkem regionu. Je to daň odlivu mozků a úpadku ozbrojených složek státu.

Boj za čistou přírodu, práva kaprů a čolků si prozatím vyžádal nízké lidské ztráty. Hospodářské ztráty, jak vidíme na osudech nejen dálnic, jsou však značné. Možná jde o válku s civilizací jinými prostředky.

Moderní aktivisté, ať již rudí, hnědí, či zelení jsou ve svém tažení úspěšnější. Jakkoli jsou netrpěliví ve svých cílech, jsou trpěliví ve svých metodách.

Cílem současného západního aktivisty není protivníka zabít, ale utahat. Dálnice možná budou, ale po letech

a za obrovskou cenu. Setrvalá hysterie kolem Temelína bude bránit stavbě dalších jaderných zařízení. Prosadila se ochrana lišek, prosadí i ochranu kaprů. A k bramborovému salátu se bude servírovat štrúdl.

Jak je to možné? Proto, že veřejnost demokratických zemí je politikou unavena. Nevidí ve střídání držitelů moci žádný rozdíl. Za všech je vcelku dobře a všichni jsou zhruba stejně nudní. Aktivisté nabízejí vzruch a změnu. A jako vzrušující fenomén, od kterého se žádná skutečná změna nečeká, mají nárok na svých patnáct minut slávy a přiměřenou odměnu.

Této logice političtí aktivisté rozumějí. Protože jsou trpělivými taktiky, nikdy nežádají tak velkou odměnu, aby dárce vystrašila. Stačí drobný ústupek v zákonodárství tu, maličká změna ve vyhláše tamhle. Výše celkového účtu aktivistů je dopředu neodhadnutelná. Ale zkušenost říká, že je vždy značná.

Zdeněk Švácha

Autor je konzervativní publicista.

KOMENTÁŘE

Evropa nesmí dodávat zbraně do Číny

Použijme právo veta

V červnu 1989 došlo k masakru na náměstí Tchien-an-men v Pekingu; tanky čínské Rudé armády rozválcovaly studenty — celkem běžná reakce komunistů na volání lidí po svobodě. Země Evropské unie na to reagovaly uvalením embarga na dovoz zbraní do Číny.

V létě 2001, dvanáct let po masakru, dostal čínský režim právo uspořádat olympijské hry v roce 2008. A letos, téměř šestnáct let po masakru, některé členské země EU navrhly zrušit embargo na dovoz zbraní čínskému režimu — to embargo, jež bylo zavedeno právě jako reakce na pekingský masakr.

Tento nápad je nemravný, nerozumný, nebezpečný a jde proti vlastnímu zájmu Evropy: dovoz zbraní do Číny by posílil tyranii čínských komunistů nad obyvateli Číny (nemravnost), povzbudil je k mezinárodním avantýrám (nerozumnost), k výpadům proti svobodným sousedům, např. Tajwanu (nebezpečnost), a nakonec i dopomohl k vzestupu Číny jako supervelmoci ohrožující mocnosti ostatní, tudíž i Evropu (proti našemu zájmu).

Anebo se snad čínský režim za patnáct let tak změnil? Nikoli. Není to autoritativní režim, který by si monopolizoval jen politické rozhodování, ale ostatní aspekty společnosti nechával mimo státní kontrolu, nýbrž režim totalitní, jenž žádný ostrůvek nezávislosti na státu netoleruje. Proto jsou nemilosrdně potírání na režimu nezávislí křesťané, zejména katolíci odmítající se připojit k „Vlasteneckému sdružení“ (k poslední velké vlně perzekucí křesťanů v Číně došlo letos během Velikonoc).

Jakákoli politická opozice se likviduje již v zárodku — např. za šíření tzv. „Tchien-an-menských dokumentů“, jež líčí rozhodování vládců před masakrem, hrozí trest smrti. Čínské vězeňské tábory *Lao-kchai* jsou plně srovnatelné s nacistickými koncentráky či sovětským gulagem. Vězni jsou tu nuceni k otročké práci, někdy i zabíjeni. Čínské ženy jsou nuceny k potratům, nepovoleně narozené děti jsou utráceny.

Kresba: Edita Krausová

Zároveň tento režim v zahraničí usiluje o totéž, o co usilovalo Japonsko ve 30.–40. letech 20. století: o vedoucí roli ve východní Asii a v Pacifiku. Prvním krokem má být ovládnutí Tajwanu — i proto byl nedávno přijat tzv. čínský zákon proti separatismu. Podrobí-li si Čína Tajwan navzdory jeho spolenectví s USA, mnohé země východní Asie to budou považovat za ústup Ameriky z regionu. Ve snaze nedostat se do konfliktu s novou velmocí kuratelů Číny přijmou a stanou se jejími loutkami. Tajwan je nyní vůči pevninské Číně v těžké pozici, jako bylo v roce 1938 Československo vůči Německu.

Jen jediná země má moc garantovat svobodu Tajwanu, a také tak činí: USA. Americká 7. flotila kotví v tajwanské úžině a je nástrojem odstrašení komunistické Číny od útoku, tedy garantem svobody a přežití obyvatel Tajwanu, jakož i míru v celém regionu. Proto je návrh některých členů EU zrušit embargo na dovoz zbraní Číně tak nezodpovědný. Mohl by povzbudit Číňany k agresivitě, válkychtivosti a útoku — v důsledku čehož by evropskými zbraněmi neumírali jen svobodní Číňané na Tajwanu, ale i naši američtí spojenci v NATO.

Ze všech režimů, jež brutálně znásilňují lidská práva, je ten čínský nejmocnější. A právě Čína má díky svému hospodářskému růstu a počtu obyvatel reálnou šanci stát se světovou supervelmocí. Právě vzestup komunistické Číny jako supervelmoci je největší potenciální hrozbou svobodným zemím v 21. století. Ve světě balistických a mezikontinentálních nukleárních raket je hrozbou svobodným zemím všude na světě, nejen ve východní Asii, nýbrž v dlouhodobém měřítku všude: v Asii, v Americe i v Evropě.

Čínský režim ví, že olympijské hry v roce 2008 v Pekingu mu přinesou prestiž, stejnou prestiž, jakou olympijské hry v roce 1936 v Berlíně přinesly Hitlerovi. O čtyři roky později však padaly německé bomby na britské město Coventry. Budou i čínské bomby a rakety evropské výroby padat na Tajwan?

Česká republika jako člen Evropské unie má zde možnost udělat něco pro světový mír. Nástroj k tomu má v rukou ministr zahraničí: je to právo veta. Pokud v tomto případě své právo využijeme, budeme skutečně dobrými Evropany.

Dr. Roman Joch

Autor je ředitelem Občanského institutu.

NÁZORY ČTENÁŘŮ

Děkujeme za vaše ohlasy. Těšíme se na vaše podněty, které můžete zasílat e-mailem na adresu redakce@claritatis.cz nebo na korespondenční adresu redakce uvedenou v tiráži. Čtenářské dopisy jsou redakčně kráceny a nemusejí vyjadřovat stanovisko redakce.

Eutanázii nelze zneužít

Hlavní argument je velmi aktuální, leč doslovně neplatný.

„Proto my autoritou, kterou Kristus přenesl na Petra a jeho nástupce, ve spojení s biskupy církve katolické, potvrzujeme, že přímé a úmyslné zabití nevinného člověka je vždy aktem zcela nemorálním.“ (*Jan Pavel II.: Evangelium vitae*)

Možnost „zneužití“ je asi nejčastějším a zřejmě také nejsilnějším důvodem uváděným odpůrci legálního zabíjení nemocných. A je to i velmi aktuální. Zcela správně se poukazuje na onu zákonitost potvrzenou zkušeností: Když se dovolí nějaké zlo, šíří se pak mnohem rychleji. Bylo tomu tak s rozvody, s potraty, s drogami... Co mělo být jen pro případy krajní nouze, stalo se po uzákonění běžnou věcí, masovým společenským jevem, přímo postihujícím podstatnou část lidí. I meze takových zákonů nezůstávají v původních pozicích, ustupují dál a dál. Legalizace zla není jednorázový akt, ale dlouhodobý soustavný proces.

Tak i záruka pro holandské pacienty, že nebudou zabiti proti své vůli, je stále chatrnější, jejich vyhlídky na pobyt v nemocnici stále pochmurnější. Jak ukazují zkušenosti zvláště z doby nacismu, legální zabíjení zdravotně postižených může velmi snadno přeskočit na ty, kdo jsou nepohodlní a „nežádoucí“ také z jiných důvodů, třeba politických nebo rasových. Jak to za války vyjádřil známý německý biskup Galen: „Stanoví-li se zásada, že je dovoleno zabít neproduktivní lidi, pak běda nám všem... Pak si nikdo z nás nebude jist životem.“

Toto rychlé šíření zabíjení lidí co do počtu i způsobů pod pláštěm zákonů je samozřejmě pádným důvodem pro ponechání zákonné ochrany života bez výjimky. Přesto není důvodem hlavním. Tím je totiž sama nedotknutelnost lidského života ze zásady. Proto je také třeba držet se správných pojmů a nemluvit o „zneužití eutanázie“. Zneužití něčeho totiž spočívá v tom, že se nějak dobro použije ke špatnému účelu. Zneužít lze jen dobrou věc. Zlo nelze zneužít, pouze využít k dalšímu zlu. Mluvíme-li v souvislosti s eutanázií o možnosti zneužití, vlastně tím říkáme, že tak zvaná milo-

srdná smrt je sama o sobě dobrá, že je za určitých podmínek mravně přijatelná. A to právě není pravda.

Důsledně vzato, možnost zneužití není skutečným argumentem pro cokoli. Zneužití lze totiž všechno možné a vlastně není na světě nic, co by nebylo někdy zneužito, čili obráceno proti dobru. Kromě těch věcí, které jsou zlé samy o sobě, jsou tedy proti dobru již obráceny od samého začátku. Tak jako eutanázie, která je vždy aktem zcela nemorálním.

Vít Cigánek, Praha

Ještě k EU

Ocenila jsem, že jste otiskli článek pana Bratínky [RC Monitor 4/2005], který hledá způsob, jak pozitivně ocenit přínos Evropské unie. Je také dobré, že se k němu vyjadřují i další čtenáři, i když se mi dopis pana Románka [RC Monitor 6/2005] zdá zbytečně emotivní a útočný.

Je pravda, že v současné době některé orgány EU (parlament) zaujímají konfrontační, protikřesťanské postoje a napadají ochránce života. Ale taková situace je přece především výzvou pro nás, abychom rozvíjeli iniciativy a zakládali instituce, které budou prosazovat jiné, tradičnější postoje.

Samozřejmě že tak budeme narážet na odpor: ale příklad ženských organizací, které už dnes mohou čerpat podpory z evropských fondů, aniž by byly členy „Evropské ženské lobby“, prosazující potraty, ukazuje, že cílevědomé úsilí se vyplácí.

My si musíme v Evropě hledat spouště, ne jen zdálky ukazovat, co je v evropských institucích špatné.

Musíme se také snažit prosadit do Evropského parlamentu lidi, kteří zde budou hájit rodinu, život a křesťanskou tradici. Zatím je v Evropském parlamentu stále příliš mnoho poslanců, kteří reprezentují radikální skupiny s názory neodpovídajícími mínění většiny občanů.

Máme-li být skutečně evropskými občany, musíme být občany aktivními, ne jen pasivními diváky. Tak můžeme dobrým lidem v západní Evropě velmi pomoci.

Martina Šimová, Praha

DĚKUJI OTČE

P. Pavel Šimák

Prachatice

Pavel Šimák mě svým citlivým a neokázalým způsobem duchovního vedení už párkrát pomohl k vnitřnímu vyrovnání, díky němu jsem se několikrát dostal z krize. Je to kněz, pro kterého je svatá jedinečnost každého člověka. Má cit, je otevřený pro všechno nové a dobrý. Nebojí se, dokáže se bavit jak s lidmi „nahore“, tak i s těmi „na dně společnosti“. Více takových kněží!

Jan Mazanec

P. Jan Peňáz

Velké Meziříčí

Děkuji za krásnou pobožnost křížové cesty po putovní mši svaté v Netěně 15. srpna 2004.

N. N.

P. Josef Kopecký

Litomyšl

P. Jožkovi Kopeckému SDB, který v prvních únorových dnech v Litomyšli oslavil své kulatiny, jsme vděční mnozí, nejen salesiánští spolupracovníci jako celek, ale i jednotlivci a rodiny rozestí po krajinách moravských a českých. Udělal a dělá hodně nejen pro nás, ale i pro naše vyrůstající a odrůstající děti. A proto mu chceme poděkovat a popřát hodně zdraví, elánu, síly a Boží ochrany do dalších let.

salesiánští spolupracovníci

P. Adolf Pintř

České Budějovice

Díky za inteligentní a laskavou pastorační, za bohatý program ve farnosti a za milé uvádění dětí do křesťanského života.

N. N.

Mons. Antonín Hýža

Plzeň

Milý otče, děkuji Bohu, že mi ukázal cestu, a děkuji Vám, že mi po ní svým vzácným příkladem pomáháte jít.

Marcela

Chcete-li poděkovat knězi, který vám v životě pomohl, můžete vyplnit formulář na internetových stránkách <http://dekujiotce.cz> nebo svůj text zaslat na adresu redakce.

KULTURA

Z Listu papeže Jana Pavla II. umělcům

[...] Jaký je rozdíl mezi „stvořitelem“ a „tvůrcem“? Kdo tvoří, daruje samotné bytí, dává vyvstat něčemu z ničeho — *ex nihilo sui et subiecti*, říká se v latině — a v úzkém slova smyslu tak postupuje pouze Všemohoucí. Tvůrce naopak užívá něco již existujícího a dává tomu tvar a význam. Tento způsob konání je vlastní člověku jako Božím obrazu. Bible říká, že Bůh stvořil muže a ženu „ke svému obrazu“ (srov. Gn 1,27), a dodává, že jim dal za úkol podmanit si zemi (srov. Gn 1,28). Bylo to posledního dne stvoření (srov. Gn 1,28–31). V předcházejících dnech, téměř jako by recitoval rytmus kosmického vývoje, stvořil Jahve vesmír. Na závěr stvořil člověka, nejvznešenější plod svého plánu, jemuž podrobil viditelný svět coby nesmírné pole, na kterém má vyjádřit svou vynalézavost.

Bůh tedy povolal člověka k životu a předal mu úkol tvůrce. V „umělecké tvorbě“ se člověk víc než kdy jeví jako „Boží obraz“ a tento úkol uskutečňuje především tím, že ztvárňuje úchvatnou „matérii“ svého lidství, a pak také tím, že užívá tvůrčí vlády nad vesmírem, který ho obklopuje. Božský umělec s láskyplnou dobrotivostí předává jiskru své transcendentní moudrosti umělci lidskému a volá ho k tomu, aby se podílel na jeho stvořitelství. Jde přirozeně o účast, která ponechává nedotčenu nekonečnou vzdálenost mezi Stvořitelem a tvorem, jak to zdůraznil kardinál Mikuláš Kuskánský: „Tvůrčí umění, jež je duši dáno hostit, není identické s uměním jako takovým, jímž je Bůh, nýbrž je pouze jeho sdílením a účastí na něm.“ [...]

Čím více si je tedy umělec vědom svého „daru“, tím více je pobízen, aby na sebe a na celé stvoření hleděl očima schopným kontemplance a díky a obracel se k Bohu svým hymnem chvály. Jen tak může v celé hloubce pochopit sám sebe, své povolání a poslání.

Mímořádné povolání umělce

[...] Ne všichni jsou povoláni být umělci ve specifickém slova smyslu. Podle slov Geneze je však každému člověku svěřen úkol být tvůrcem vlastního života: v jistém smyslu z něj vytvořit umělecké, mistrovské dílo.

Je důležité postihnout odlišnost, ale i spojitost těchto dvou stránek lidské činnosti. Rozdíl je zřejmý. Jedna věc je totiž dispozice, díky které je člověk původcem vlastních činů a nese zodpovědnost za jejich mravní hodnotu, a něco ji-

ného je ta dispozice, díky které je člověk umělcem, což znamená, že umí jednat podle nároků umění a s věrností přijímá jeho specifické normy. [...] Proto je umělec schopen vytvářet předměty, což ale samo o sobě ještě nic nevyovídá o jeho mravních dispozicích. Zde totiž nejde o utváření sebe sama, o formování vlastní osobnosti, nýbrž jen o uplatňování vlastních operativních schopností v estetickém ztvárnění myšlenek zachycených vědomím.

Rozdíl mezi mravní a uměleckou dispozicí je tedy zásadní; neméně důležitá je však i jejich spojitost. Tyto dvě dispozice se vzájemně hluboce podmiňují. Když totiž umělec tvoří nějaké dílo, vyjadřuje sám sebe až do té míry, že se jeho tvorba stává jedinečným odleskem jeho bytí, toho, čím je, a toho, jak tím je. V dějinách lidstva jsou pro to nesčetná potvrzení. Umělec ztvárňující mistrovské dílo je totiž nejen povolává k životu, ale určitým způsobem skrze ně odhaluje svou vlastní osobnost. V umění nachází novou dimenzi a výjimečný výrazový prostředek svého duchovního růstu. Umělec svými díly mluví a komunikuje s druhými. Dějiny umění proto nejsou jen dějinami děl, nýbrž i lidí. Umělecká díla hovoří o svých autorech, uvádějí k poznání jejich nitra a odhalují jedinečný přínos, kterým umělci přispívají k dějinám kultury. [...]

Umění tváří v tvář tajemství vtěleného Slova

[...] Starý zákon výslovně zakazuje zobrazovat neviditelného a nevýslovného Boha pomocí „tesané nebo lité sochy“ (Dt 27,15), protože Bůh přesahuje každé hmotné zobrazení: „Jsem, který jsem.“ (Ex 3,14) V tajemství vtělení se však sám Boží Syn učinil viditelným: „Když se však naplnil stanovený čas, poslal Bůh svého Syna, narozeného z ženy“ (Gal 4,4). Bůh se stal člověkem v Ježíši Kristu a tajemství vtělení se tak stalo „středem, na který je třeba se odvolávat, abychom mohli pochopit záhadu lidské existence, stvořeního světa a samého Boha.“ [...]

Toto základní zjevení „Boha — tajemství“ se pro křesťany stalo povzbuzením a výzvou i na rovině umělecké tvorby. Zde má svůj původ rozkvět krásy, který odsud, z tajemství vtělení, čerpal svou mízu. Vždyť Syn Boží tím, že se stal člověkem, vnesl do dějin lidstva veškeré evangelijní bohatství pravdy a dobra a skrze ni odhalil i nový rozměr krásy: evangelijní poselství je jí plné až po okraj.

Ilustrace: Komitálje Bibliothek

Písmo svaté se tak stalo jakýmsi „nesmírným slovníkem“ (P. Claudel) a „ikonografickým atlasem“ (M. Chagall), z něhož čerpala křesťanská kultura a umění. Dokonce Starý zákon, vykládaný ve světle Nového, poskytl nevyčerpatelné proudy inspirace. Biblický text, počínaje vyprávěním o stvoření, o hříchu, potopě, řadě patriarchů, událostech exodu až po mnoho dalších epizod a osobností dějin spásy, podnítil fantazii malířů, básníků, hudebníků, dramatiků a filmových scénaristů. Alespoň jeden příklad: postava, jakou je Job se svou palčivou a stále aktuální problematikou bolesti, vzbuzuje i nadále filozofický, literární a umělecký zájem. A co teprve říci o Novém zákoně? Od narození po Golgotu, od proměnění po zmrtvýchvstání, od zázraků po Kristovo učení až po události vyprávěné ve Skutcích apoštolů nebo eschatologicky naznačené v knize Zjevení se nesčetněkrát biblické slovo stalo obrazem, hudbou, poezií, a tak řečí umění připomínalo tajemství „Slova, které se stalo tělem“.

To vše představuje v dějinách kultury rozsáhlou kapitolu víry a krásy. Odsud čerpali především věřící pro svou zkušenost modlitby a života. V dobách skrovné vzdělanosti bylo pro mnohé z nich výtvarné zpracování Bible dokonce konkrétní katechetickou pomůckou. [...] Pro všechny však, věřící i nevěřící, zůstávají umělecká díla inspirovaná Písmem odleskem neproniknutelného tajemství, které zahaluje a naplňuje svět. [...]

Úryvky z Listu papeže Jana Pavla II. umělcům, 1999

Zdroj: Společnost pro duchovní hudbu

DOPORUČUJEME

KALENDÁŘ AKCÍ

Brno: Mše svatá pro neslyšící

V pondělí 18. dubna 2005 bude v kapli sv. Alžběty v konventu sester alžbětinek od 16.15 hodin celebrovat mši svatou pro neslyšící P. Leo Zerhau.

Brno: Proč katolická církev nemůže přijmout registrované partnerství?

V úterý 19. dubna 2005 se od 16.30 hodin na Petrově koná přednáška P. ThLic. ICLic. Maxmiliána V. Fila OPraem. *Proč katolická církev nemůže přijmout registrované partnerství?*

Praha: Přednáška o sv. Tomáši Aq.

V úterý 19. dubna 2005 se od 19.45 hodin koná v čítárně dominikánského kláštera přednáška P. Tomáše Pospíšila OP z cyklu *Sv. Tomáš Akvinský, duchovní učitel: Duch a srdce Církve*.

Olomouc: Přednáška o Starém zákonu

Ve čtvrtek 21. dubna 2005 se od 19.30 ho-

din v přednáškovém sále dominikánského kláštera koná přednáška P. Pavla Mayera OP z cyklu *Úvod do knih Starého zákona*.

Kroměříž: Sociální nauka církve

V pondělí 25. dubna 2005 se v přednáškovém sále Muzea Kroměřížska koná od 16 hodin přednáška ThDr. Milana Mičo *Sociální nauka církve*.

Praha: Osobnost Dr. Františka Noska

Přednáška Prof. Ing. Lubomíra Mlčocha, CSc. *Osobnost doktora Františka Noska, křesťana, občana, politika* se koná v sobotu 23. dubna 2005 od 14 hodin v malém sále paláce Charitas.

Praha: Perzekuce řeholí za komunismu

V úterý 26. dubna 2005 se od 16 hodin v zimním refektáři premonstrátského kláštera koná večer na téma *Perzekuce mužských a ženských řeholí za komunismu*. Své příspěvky přednesou: autor kni-

hy „Perzekuce komunistickým režimem mužských řádů a kongregací 1948–1964“ a editor knihy „Ženské řehole za komunismu (1948–1989)“ Mgr. Vojtěch Vlček, Ing. Josef Vlček, PhDr. Jan Stříbrný a představitelé mužských a ženských řeholí.

Olomouc: Křesťané v totalitních režimech současného světa

V úterý 26. dubna 2005 slouží od 17 hodin v kostele Panny Marie Sněžné mši svatou pražský světící biskup Václav Malý. V Centru Alletti od 18.15 hodin následuje přednáška Mons. Malého *Křesťané v totalitních režimech současného světa*.

Olomouc: Přednáška o sv. Tomáši Aq.

Ve čtvrtek 28. dubna 2005 se od 19.30 hodin v přednáškovém sále dominikánského kláštera koná přednáška P. Štěpána Filipa OP z cyklu *Úvod do sv. Tomáše Akvinského*.

Liturgická čtení

17. 4.	Neděle	Sk 2,14a.36–41, Žl 23, 1 Petr 2,20b–25, Jan 10,1–10 <i>4. neděle velikonoční</i>
18. 4.	Pondělí	Sk 11,1–18, Žl 42, Jan 10,11–18 <i>sv. Atanáš</i>
19. 4.	Úterý	Sk 11,19–26, Žl 87, Jan 10,22–30 <i>sv. Mapalík a druhové</i>
20. 4.	Středa	Sk 12,24–13,5a, Žl 67, Jan 12,44–50 <i>sv. Marcelín</i>

21. 4.	Čtvrtek	Sk 13,13–25, Žl 89, Jan 13,16–20 <i>sv. Anselm</i>
22. 4.	Pátek	Sk 13,26–33, Žl 2, Jan 14,1–6 <i>sv. Gaius</i>
23. 4.	Sobota	Sk 13,46–49, Žl 96, Jan 10,11–16 <i>sv. Vojtěch</i>

24. 4.	Neděle	Sk 6,1–7, Žl 33, 1 Petr 2,4–9, Jan 14,1–12 <i>5. neděle velikonoční</i>
25. 4.	Pondělí	1 Petr 5,5b–14, Žl 89, Mk 16,15–20 <i>sv. Marek</i>
26. 4.	Úterý	Sk 14,19–28, Žl 145, Jan 14,27–31a <i>sv. Richarius</i>
27. 4.	Středa	Sk 15,1–6, Žl 122, Jan 15,1–8 <i>sv. Simeon Jeruzalémský</i>

28. 4.	Čtvrtek	Sk 15,7–21, Žl 96, Jan 15,9–11 <i>sv. Jana Molla, sv. Ludvík M. Grignon</i>
29. 4.	Pátek	1 Jan 1,5–2,2, Žl 103, Mt 11,25–30 <i>sv. Kateřina Sienská</i>
30. 4.	Sobota	Sk 16,1–10, Žl 100, Jan 15,18–21 <i>sv. Pius V.</i>

RC MONITOR – zpravodajský čtrnáctideník vydávaný o. s. Res Claritatis jako projekt pod záštitou České dominikánské provincie. Noviny jsou zaměřeny na osvětu široké veřejnosti v oblasti života a postojů římskokatolické církve jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. Publikované zprávy jsou zveřejňovány na zpravodajském serveru <http://res.claritatis.cz>. ISSN: 1214-8458. MK ČR E 15474.

Korespondenční adresa redakce: Res Claritatis, Husova 8, 110 00 Praha 1, e-mail: redakce@claritatis.cz, číslo účtu: 1683820001/2400.

Redakční rada: Vít Cigánek, RNDr. Václav Frei, Mgr. Michaela Freiová, JUDr. Ing. Jiří Karas, P. Mgr. Pavel Mayer OP, Mgr. Radim Ucháč, Kateřina Ucháčová. **Teologický poradce:** P. Mgr. Pavel Mayer OP.

Objednávky: Noviny jsou distribuovány zdarma a lze je v požadovaném počtu kusů objednat na korespondenční adrese redakce. Jejich vydávání je možné jedině díky zasláním darům, které pokrývají náklady na tisk a distribuci. Dary lze podle § 15 odst. 8 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit při snížení základu daně.